

Se Människan

BOKMÄSSAN

24–27 SEPTEMBER 2026

LILLA
LIVSRUMMET
*Barnens
egen arena*

Peter
Englund:

*”Myten om framgång
gör oss fartblinda.”*

*Scensamtal
& seminarier*

Svenska
kyrkan

Nu är hon tillbaka!

– En kvinnlig apostel får upprättelse

Bokmässan 2026 har bland annat tema Folkbildning, en demokratisk rättighet som är viktigare än någonsin att försvara. För att kunna bilda sig behövs pålitlig information, ett källkritiskt tänkande och modet att rätta till felaktigheter. Det synliggör den nya översättningen av nya testamentet, NT 2026, där den kvinnliga aposteln Juni nu tar sin rättmätiga plats. I tidigare översättningar har hon gjorts om till man, med argumentet att "alla vet ju att Paulus måste ha menat en man". För den som vill veta mer går det att hitta Mats Malms inträdestal till Svenska akademien på internet, där han fördjupar sig i ämnet.

NT 2026 släpps på Bokmässan torsdag den 24 september klockan 11.00. Därefter går det att läsa om Juni i Romarbrevet 16:7. Det firas med gratis konsert och mingel i Göteborgs domkyrka samma kväll.

Aldrig tidigare har Svenska kyrkan varit involverad i så många saker på Bokmässan. På plan två finns, förutom Se människan och andra kyrkliga aktörer, den nya scenen Teo i Tiden. På plan ett finns Bibelsällskapets monter med NT 2026 och den nya barnsats-

ningen Lilla livsrummet, som lyfter existentiella frågor på barnens egna villkor.

Se människan fortsätter dialogen mellan teologi och samtidens litteratur. I år är det 29 år sedan samarbetet mellan Svenska kyrkan och Bokmässan startade i sin nuvarande form. Den stora skillnaden mot då är att Se människan nu har en mycket stor publik året om, då hela scenprogrammet finns tillgängligt kostnadsfritt digitalt på YouTube. Det ser vi som en annan viktig pusselbit för att värna folkbildningen.

Väl mött på Bokmässan – på plats eller digitalt under året!

Mikael Ringlander, programchef Anna Rikner, programansvarig

Mer information om programmet, entrébiljetter och seminariekort:

svenskakyrkan.se/bokmässan

Se människan
@ Göteborgs stift 2026

Redaktion: Anna Rikner, Mikael Ringlander, Kristina Bergqvist, Sofia Franzén
Redaktör och texter: Anna Rikner
Grafisk form: Sofia Franzén
Ansvarig utgivare: Jonas Ransgård
Omslagsfoto: Patrik Lundin

Peter Englund räds misslyckanden

Rädslan för att misslyckas hjälper oss att se faror och undvika katastrofer. Det är det centrala budskapet i Peter Englunds nya bok *Om att misslyckas*.

– Vi måste komma bort från myten om framgång. Det är farligt att tro att alla misslyckanden är ett steg på vägen mot att lyckas, för det är helt enkelt inte sant.

Vad har mobilföretaget Nokia, mode-skaparen Halston, den romerska kejsaren Valerianus och författaren Virginia Woolf gemensamt? Jo, de misslyckades fundamentalt efter att ha vägrat ändra sig, trots att det inte var någon tvekan om att deras respektive projekt inte skulle fungera.

– Framgångsmyten gör ofta att man inte vågar erkänna att det man håller på med inte fungerar. När vi har lagt ner så mycket tid eller pengar eller prestige på ett projekt är det väldigt svårt att backa, men att misslyckas är inte vägen till framgång, utan just ett misslyckande, säger Peter Englund.

Han beskriver myten om framgång som ett narrativ med budskapet att inga misslyckanden är dåliga och att det bara är att gå vidare på vägen mot framgång. När sedan en individ, ett företag eller en organisation inte klarar att göra just det skapar det misstro och skuldbeläggande från omgivningen. – Det är väldigt få misslyckanden som slutar i triumf, de allra flesta slutar som just ett misslyckande och sedan är det stopp. Det är farligt att tro något annat.

Själv har han alltid varit rädd för att misslyckas och det ser han som en tillgång.

– Jag tror att det har tjänat mig väl. Man ska vara rädd för att misslyckas, det är en

Foto: Alexander Mahmoud

Peter Englund ser det som en tillgång att vara rädd att misslyckas och menar att framgång gör oss fartblinda.

god skräck som skyddar oss från katastrofer.

Samtidigt är han noga med att skilja på att besegras eller göra fel och att misslyckas.

– För att misslyckas måste du också haft en rimlig chans att lyckas. Ett misslyckande är inget som plötsligt drabbar dig, det är något som du kunde ha undvikit genom att se varningssignalerna och ändra dig. Det är därför vi behöver komma bort från myten om framgången, den gör oss fartblinda.

För den utomstående upplevs stora misslyckandet ofta som en total överraskning, men för den som befinner sig på insidan har varningssignalerna nästan alltid varit många och omfattande. Men trots det finns det mekanismer som får oss att inte se uppenbara brister.

– Ironiskt nog händer det ofta i välfungerande grupper där stämningen är god. Alla

i gruppen vill att det ska gå bra, man jobbar mot samma mål och individer som säger något annat ses som problem och får sluta. Han menar också att misslyckandet är en form av fantasilöshet.

– Bara för att du inte kan föreställa dig att det kan ske betyder det inte att det inte kan hända.

Peter Englund har varit på Bokmässan sedan 1989, med undantag för det år då han som krigskorrespondent låg inbäddad i den amerikanska armén under kriget mot Irak.

– Jag tycker det är jätteroligt med Bokmässan. Jag träffar väldigt sällan läsare som inte läser mina böcker som en del av sitt yrke, men här får jag tillfälle att träffa dem jag faktiskt skriver för.

Anna Rikner

Upptäck boknyheter från Verbum

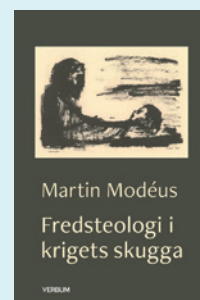
TOLKNINGENS PRIS
CRISTINA GRENHOLM,
THOMAS EKSTRAND
ART NR: 52639627

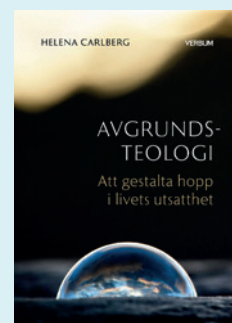
ORDET ÖPPNAR SIG
DAN NÄSSELQVIST (RED.)
ART NR: 52603406

TRO OCH KÄRLEK
WERNER G. JEANROND
ART NR: 52602249

FREDSTELOGI I KRIGETS SKUGGA
MARTIN MODÉUS
ART NR: 52603536

AVGRUNDSTELOGI
HELENA CARLBERG
ART NR: 52603055

BORTOM FOLKKYRKA OCH FRIKYRKA
JOAKIM HAGERIUS
ART NR: 52603147

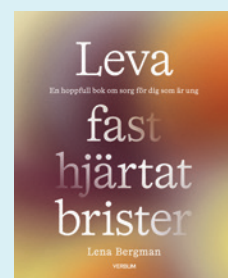
DEN PORÖSA MÄNNISKAN
LUDVIG LINDELÖF
ART NR: 52638675

BIBELFÖRDJUPNING
NANNA L. TRANSTRÖMER
ART NR: 52603048

KONFIRMAND-LEDARENS GUIDE TILL PSALMBOKEN
SOFIA LAZIC PEDERSEN
ART NR: 52603376

LEVA FAST HJÄRTAT BRISTER
LENA BERGMAN
ART NR: 52603086

Träffa författarna och bläddra i böckerna i Verbums monter G02:08

VERBUM

Konsertmingel, boksläpp och demokratikväll

Den nya översättningen av Nya testamentet, NT 2026, släpps och firas både på Bokmässan och i Göteborgs domkyrka. Klockan 11.00 på torsdagen är det dags för en historisk stund på Bokmässan, då NT 2026 presenteras med fanfar, release och samtal med bland annat ärkebiskop Martin Modéus. På kvällen firas släppet i Göteborgs domkyrka

med konsert, tal och mingel. Bakom NT 2026 står Bibelsällskapet, som också är en av arrangörerna till Bokmässans tema Folkbildning och även har en egen monter på mässan.

Under fredagskvällen står i stället demokratin i fokus när *Tillbaka till en upplyst värld – en kväll för demokrati*

och *anständighet* anordnas på Göteborgs Konserthus. Ett program fyllt av musik, samtal och tankar.

Till Bokmässan krävs entrébiljett, programmet i Göteborgs domkyrka är gratis och biljetter till demokratikvällen köps via Göteborgs Konserthus.

SCENPROGRAM – Se människan PLAN 2, G 02:10

Se människan-scenen ingår i Bokmässans entrébiljett. Alla samtal spelas in och går att se digitalt via svenskakyrkan.se/bokmässan och på YouTube. De finns också som podd.

För dig som vill fördjupa dig i olika existentiella ämnen finns ett urval av samtalen fördelade på tolv olika ämnen under rubriken *Samtal om de stora frågorna* på Se människans hemsida.

Är du på plats och vill dela dina tankar efter scensamtalen finns ibland möjlighet till det i Samtal fortsätter-montern, som arrangeras av Sensus studieförbund. De aktuella samtalen är markerade med symbolen . Författaren deltar inte.

Med reservation för eventuella ändringar. Se här för aktuellt program och mer information om Se människan: svenskakyrkan.se/bokmässan

TORSDAG 24/9

9:15–9:25

Ingenting

Vad betyder det att finnas till i en kaotisk värld och hur hanterar vi lidande utan att förlora nyfikenheten på livet? Kan dikten vara en bön mot förstörelsen och ett stilla uppror? I sin morgonmeditation läser **Henrika Ringbom** några dikter och undrar hur det vardagliga vävs ihop med det svåra.

Medarrangör Förlaget M

Marit Kapla

9:30–9:50

Barnsäng

Om mödravården som arbetsplats och om förlossningen som en erfarenhet som aldrig går över. En kollektiv upplevelse som också är djupt personlig, något mycket vardagligt som samtidigt rör något oändligt stort. I sorg och i glädje. **Marit Kapla** i samtal med **Mia Ås**, verksamhetsutvecklare Sensus.

Medarrangör Norstedts

10:00–10:20

Lågan i grottan

I ett Sverige där all religionsutövning utom Svenska folkkyrkan förbjudits tvingas människor välja mellan sin tro och lagen. Om nationalism, övervakning, skuld och modet att hålla fast vid det man håller för heligt när allt annat faller. **Erik Helmersson** i samtal med **Maria Bergius**, präst Göteborg.

Medarrangör Romanus & Selling

10:30–10:50

Martin Bubers politiska vision

Den judiska filosofen Martin Bubers humanistiska och dialogiska tänkande i förhållande till staten Israel står i fokus för Kenneth Hermeles sista bok, utgiven postumt. I förordet beskriver kulturjournalisten Ingrid Elam hans vision och arbete. **Ingrid Elam** i samtal med **Fredrik Sahlin**, präst Göteborg.

Medarrangör Bokförlaget Korpen

11:00–11:20

De oförlåtna

Från Bibelns första dramer till moderna westerns har hämnanden format vår syn på rätt och fel. Men vad är priset för den våldssamma rättvisan? I Österbottens vildmark spårar Ina sin familjs mördare, de ska få sitt straff. **Ulrika Hansson** i samtal med **Sven Milltoft**, präst och psykoanalytiker Stockholm.

Medarrangör Schildts & Söderströms

11:30–11:50

Vasas testamente

Från Gustav Vasas bibel via du-reformen till slang och sociala medier. Historia, makt och människor har format språket vi talar i dag och svenskans resa mot ett enklare och mer jämlikt språk är ständigt pågående. **Patrik Hadenius** i samtal med **Karin Sarja**, docent och avdelningschef kyrkokansliet.

Medarrangör Bokförlaget Stolpe

12:00–12:20

Evigheten och jorden

En hållbar livsföring och en marknära kristen tro kan möta klimatkrisens utmaningar i väckelsetraditionens anda. Hopp, ansvar och handling hänger ihop och tron kan bli en drivkraft för en hållbar framtid. **Joseph Sverker** i samtal med **Henrik Grape**, senior rådgivare Kyrkornas Världsråd.

Medarrangör Libris bokförlag

12:30–12:50

Lysinea

Världen ligger under vatten och när fartyget Lysinea får motorstopp ställs allt på sin spets. En grafisk barnroman om vänskap, solidaritet och överlevnad, där berättelserna får en särskild betydelse när världen utanför känns skrämmande. **Lena Frölander-Ulf** i samtal med **Johanna Öhman**, präst Göteborg.

Medarrangör Förlaget M

Erik Petersson

13:00–13:20

Machiavelli

Vem var Machiavelli och varför är hans idéer fortfarande aktuella? Om diplomaten som förlorade allt och skrev *Fursten* – ett inflytelserikt verk om makt, moral och strategi som fortfarande används för att förstå och utöva politik. **Erik Petersson** i samtal med **Per Starke**, avdelningschef kyrkokansliet.

Medarrangör Historiska Media

13:30–13:50

Makten och det heliga

Religionen är tillbaka på den politiska scenen. Det märks i Washington och Moskva, i Mellanöstern och till och med i Sverige. Varför har politiska ledare, efter år av sekularisering, åter börjat anamma religionen som politisk kraft? **Joel Halldorf** i samtal med **Marika Palmdahl**, präst Göteborg.

Medarrangör Fri Tanke

14:00–14:20

Vad jag pratar om när jag pratar om skolan

I två decennier har Rektor Linnea arbetat i Sveriges utsatta områden och mött elever som könsstämpats, förts ur landet och som inte får välja sina vänner. Hennes mål är att alla barn på djupet ska känna att Sverige är deras land. **Linnea Lindquist** i samtal med **Greger Carlsson**, stiftsdiakon Göteborg.

Medarrangör Mondial

14:30–14:50

Anspråkstagen

Känslan av meningslöshet ökar i vår del av världen, speciellt bland unga. Varför är det så? Vad kan vi göra för att finna mening i tillvaron och hur hjälper vi dem som inte lyckas? **David Thurfjell** i samtal med **Jakob Wirén**, ärkebiskops teologiska sekreterare.

Medarrangör Norstedts

Ingrid Carlberg

15:00–15:20

Den osynliga ledamoten

Anna Maria Lenngren var en centralgestalt i 1700-talets svenska kulturliv. Under Upplysningstiden såg den skygga men vasst ironiska poeten sitt land röra sig från frihetstidens drömmar om mänskliga rättigheter till envælde och censur. **Ingrid Carlberg** i samtal med **Åke Bonnier**, biskop emeritus.

Medarrangör Norstedts

15:30–15:50

Utvisad

Sedan flyktingkrisen har pendeln i migrationspolitiken svängt. Tusentals människor som rotat sig i Sverige utvisas, till enormt mänskligt lidande. Om de mänskliga och samhälleliga kostnaderna för en omoralisk politik. **Fredrik Kopsch** i samtal med **Lisbeth Gustafsson**, journalist och författare.

Medarrangör Timbro förlag

16:00–16:20

Trollspegeln

Glasflisor fastnar i Los öga och hjärta och allt förlorar sin skönhet. Li söker sin vän bland troll och prinsessor. En vindlande saga om att övervinna mörkret och lita på kärlekens kraft. Inspirerad av H. C. Andersens klassiska *Isdrottningen*. **Anna Höglund** i samtal med **Susanne Rappmann**, biskop Göteborg.

Medarrangör Lilla Piratförlaget

16:30–16:50

Vägar till trygghet

När det stormar håller grannar ihop. Vad betyder det i en tid då

den världspolitiska kartan ritas om över en natt? Hur minimerar vi otryggheten och vem kan vi lita på i ett system som rättar sig efter de själviska och mäktiga? President **Sauli Niinistö** i samtal med **Martin Modéus**, ärkebiskop.

Medarrangör Förlaget M

Maxim Grigoriev

17:00–17:20

Adrian

Tre män i 20-årsåldern möts i kärleken till litteraturen. Åren går, ungdomsdrömmarna falnar. Svek och ensamhet blir till en sorgesång över ett liv som inte blev.

En roman om vänskap, bildning, konst, abort, åtrå och litteraturs kraft. **Maxim Grigoriev** i samtal med **Birgitta Westlin**, präst Öckerö.

Medarrangör Albert Bonniers Förlag

17:30–17:50

Den förlorade freden

Varför har Europa så svårt att skapa varaktig fred – från världskrigen till dagens Ukraina? Om misslyckade fredsinitiativ och om de mönster som gång på gång gjort freden till ett kort avbrott snarare än ett tillstånd. **Wilhelm Agrell** i samtal med **Sara Wrige**, doktor i fysik och präst Göteborg.

Medarrangör Historiska Media

TIPS PÅ ANDRA SCENER

10:00–10:45

Lärarens bön i sal F2

Med ärkebiskop **Martin Modéus** och **Christer Mattsson**, förestandare Segerstedtinstitutet, modererat av **Lisa Heino**, verksamhetsutvecklare Lärarstiftelsen.

Seminariekort krävs.

11:00–11:30

Lansering av Nya testamentet 2026 – en historisk stund på Bokmässan i Kongressfoajén

Fanfar, avtäckning, tal och samtal med ärkebiskop **Martin Modéus** och litteraturvetare **Josefin de Gregorio** under rubriken *När orden förändras – och förändrar oss*.

12:00–12:45

Vad händer i samhället om vi inte kan hantera kontroversiella frågor? i sal F2

Med ärkebiskop **Martin Modéus**, **Anne Lagercrantz**, vd SVT, **Christer Mattsson**, föreståndare Segerstedtinstitutet, under ledning av **Lisa Heino**, verksamhetsutvecklare Lärarstiftelsen.

Seminariekort krävs.

13:00–13:45

Med påven till världens ände i sal F2

Författarna **Javier Cercas** och **Santiago Roncagliolo** i samtal med **Antje Jackelén**, ärkebiskop emerita.

Samtalet sker på engelska.

Seminariekort krävs.

Ännu mer att se och uppleva

Sista veckan i september är en tid för kulturellt fokus, både på och utanför Svenska Mässans lokaler. I Göteborg med omnejd anordnas ett omfattande program med koppling till Bokmässan, inte minst i kyrkorna.

På Bokmässan finns Fotografiska stråket, där bildens betydelse lyfts fram i fotoutställningar med olika teman. Bland årets bidrag märks bland annat *Utlandskyrkan 400 år*, med exempel på hur Svenska kyrkans verksamhet utanför Sverige har sett ut och förändrats.

Fotografiska stråket kräver entrébiljett till Bokmässan och arrangeras av Se människan och Bokmässan i samarbete med respektive utställare.

För mer information om vad som händer...

... på Fotografiska

... på stan:

Foto: Lars Sjöberg

Foto: Ann Bonander Looft

FREDAG 25/9

9:15–9:25

Kärleksbrev till en mördare

Vad gör vi när livet inte blev som vi tänkt oss? Hur hanterar vi tro, kärlek och tillfrisknande och går det att skriva sig lycklig? I sin morgonmeditation funderar **Faysa Idle** i lyrisk form över livets villkor, besvikelser och möjligheter.

Medarrangör Lind & Co

9:30–9:50

Folkhögskolan i öknen

Många unga slås ut i Egyptens skolsystem och har svårt att ta sig tillbaka. I öknen mellan Kairo och Alexandria ligger Anafora, stiftsgård och andlig oas. Här utvecklas en folkhögskola med inspiration från Sverige, där nya chanser skapas. **Biskop Thomas** i samtal med **Susanne Rappmann**, biskop Göteborg.

Medarrangör Arcus förlag

Samtalet sker på engelska

Foto: Hans Jonsson
Dick Harrison

10:00–10:20

Förbjuden att läsa

Som ung fick han läsa i smyg, i hemmet skulle bildning till varje pris förhindras, så att den unge Dick inte skulle bli förläst, sinnesslö och barnlös. Räddningen blev biblioteket, där läsningen lade grunden till hans livsgärning. **Dick Harrison** i samtal med **Fredrik Ivarsson**, stiftsprost Göteborg.

Medarrangör Ordfront

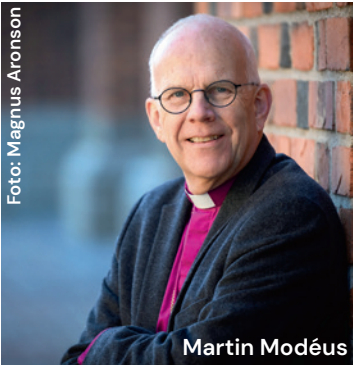

Foto: Magnus Aronson
Martin Modéus

10:30–10:50

Fredsteologi i krigets skugga

Hur bevarar vi fredens perspektiv när världen rustar för krig? Hur kan kyrkan både vara en röst för försoning och del av totalförsvaret? Om andlig beredskap, ärkebiskopens fredstrappa och att rusta för fred. Ärkebiskop **Martin Modéus** i samtal med **Elisabet Pettersson**, psykoterapeut och chef prästprogrammet Uppsala.

Medarrangör Verbum

11:00–11:20

Hannah Arendt

I ständig dialog med andra tänkare försökte Hannah Arendt förstå sin egen tid. Hon var en egensinnig uttolkare av den auktoritära politik och rusande teknikutveckling som präglade hennes värld – och på många sätt även speglar vår tid. **Anders Burman** i samtal med **Per Starke**, avdelningschef kyrkokansliet.

Medarrangör Fri Tanke

11:30–11:50

Auktoritet, bildning och gemenskap

Klosterväsendets betydelse för den västeuropeiska kulturhistorien och i synnerhet bildningens historia kan knappast över-skattas. Här smälte den antika

filosofiska traditionen ihop med det bibliska arvet. **Samuel Rubenson** och **Katarina Pålsson** i samtal med **Lisbeth Gustafsson**, journalist och författare.

Medarrangör Artos & Norma

12:00–12:20

Där färgen får styra

När ångesten trängde på fanns en fristad i färgerna och det kreativa skapandet blev utlopp för svårformulerade känslor. En av vår tids mest lovande unga akvarellkonstnärer om sin livresa. **Maximilian Svensson** i samtal med **Johanna Svensson**, teologistuderande med kandidatexamen i litteraturvetenskap.

Medarrangör Bokförlaget Max Ström

12:30–12:50

Det dumma äpplet – Ärkebiskopens fastebok 2027

Varför bråka med Gud? undrade den franske tonsättaren Erik Satie. I *Det dumma äpplet* möter vi många som har bråkat. Fromma feminister, långtande luffare, falska profeter, sångare och syndare, bin och människor och dumma äpplen. **Ulrika Knutson** i samtal med **Martin Modéus**, ärkebiskop.

Medarrangör Verbum

13:00–13:20

Den lyckligaste leken

En personlig berättelse om en son och hans pappa. Om en föräldrageneration som aldrig vågade komma nära sina barn, som i sin tur gjorde precis tvärtom när de blev föräldrar. Och om den glädje som bara ett riktigt bra slalomåk kan skänka. **Björn Wiman** i samtal med **Ludvig Lindelöf**, präst Göteborg.

Medarrangör Norstedts

13:30–13:50

Mina drömmars mack

Mjukglass, snus, spolarvåtska och bensinstationens historia. Serietecknaren Tommy Sundvall lämnade Stockholm för kärleken i Kramfors och jobb på macken i Lunde. En arbetsplatsdagbok i serieform från en sällan skildrad arbetsplats. **Tommy Sundvall** i samtal med **Mia Ås**, verksamhetsutvecklare Sensus.

Medarrangör Galago

14:00–14:20

Prisutdelning

Se människan–priset

Se människan–priset i Per Svenssons anda delas ut till en person som med lätt buren bildning navigerar i skilda existentiella, kulturella och samhälleliga farvatten – och därmed för-djupar och vidgar vyerna för andra. Årets pristagare **Simon Sorgenfrei** i samtal med **Helle Klein**, direktör Sigtunastiftelsen. Prisutdelare biskop **Susanne Rappmann**.

Medarrangörer Bokmässan, Albert Bonniers Förlag, Dagens Nyheter och Sigtunastiftelsen

Foto: Sofia Wilhelmina Mustantiemi
Johanna Goa

14:30–14:50

Boken om ADHD

Hur ser vardagen ut för barn med ADHD och hur ser vi på olikheter i en tid med höga krav och för-

Foto: Kajsa Göransson

Simon Sorgenfrei 2026 års Se människan–pristagare

Författaren och professorn Simon Sorgenfrei tilldelas 2026 års Se människan–pris i Per Svenssons anda. Priset delas ut till en ”person som med lätt buren bildning navigerar i skilda existentiella, kulturella och samhälleliga farvatten – och därmed fördjupar och vidgar vyerna för andra”.

– Jag blev verkligen tagen och lite rörd, det här var helt oväntat. Per Svensson var på många sätt en förebild för mig och motivering-en uppmärksammar precis det jag vill uttrycka med mina böcker, vilket var otroligt fint, säger Simon Sorgenfrei.

Juryns motivering lyder: ”Med forskarens klarhet och reporterns nyfikenhet ger han sig ut i det moderna Sverige och låter oss förstå hur det formats i mötet mellan ny invandring

och gammal nationalism. Hans berättelse är en bekräftelse på vårt lands ofrånkomliga förändringar samtidigt som den erbjuder ett nytt, konstruktivt sätt att se människan – med en blick som kan förena ett Sverige som alltför många försöker splittra.”.

– I flera av mina böcker har jag velat berätta om Sverige, fast från periferin. Jag har exempelvis skildrat 1900–talet från muslimska migranterns horisont och svensk politisk historia med perspektiv från Bjuv eller Kiruna, snarare än från Stockholm.

Priset delas ut på Se människan–scenen fredag kl 14.00 och är ett samarbete mellan Svenska kyrkan, Bokmässan, Albert Bonniers Förlag, Dagens Nyheter och Sigtunastiftelsen.

väntningar? En bok för mellanåldern med fokus på igenkänning, förståelse och strategier för att få vardagen att fungera. Om ADHD som både sårbarhet och styrka. **Johanna Goa** i samtal med **Lotta Fång**, präst Tyresö.

Medarrangör Bonnier Carlsen

15:00–15:20

Kvinna och biskop

Kvinnor har haft framträdande roller i kyrkans historia men deras spår har ofta ignorerats. I Svenska kyrkan har nu tolv kvinnor vigts till biskopar. Vilken verklighet har de mött och hur har de formulerat sig teologiskt? Ärkebiskop emerita **Antje Jackelén** i samtal med **Ulrica Fritzson**, biskop Skara.

Medarrangör Verbum

15:30–15:50

Om att misslyckas

Om misslyckandets kraft, från historiska haverier till mänsklig blindhet. I en värld besatt av framgång är det totala fiaskot ett av de värsta öden som kan tänkas. En bok om hybris och varför vi trots allt fortsätter försöka. **Peter Englund** i samtal med **Maria Essunger**, docent Uppsala universitet.

Medarrangör Natur & Kultur

LÖRDAG 26/9

9:15–9:25

Fossilfaunors uppkomst och utdöende

Med årmiljoners avstånd från varandra skildras trådar mellan liv som befolkar samma plats. En förbindelse mellan oss och sedimentens djup. Men hur hittar vi språket för tidsrymder som egentligen är ofattbara? I sin morgonmeditation funderar **Irma Schultz** över tidens gång i lyrikens form.

Medarrangör Bokförlaget Polaris

9:30–9:50

Till folkbildningens försvar

Folkbildning har varit en av det svenska samhällets starkaste sammanhållande krafter. Men dess roll har försvagats och i dag ser vi konsekvenserna, med minskad läsning och osäkerhet kring demokrati och samhällsvärden. **Sverker Sörlin** i samtal med **Karin Sarja**, docent och avdelningschef kyrkokansliet.

Medarrangör Natur & Kultur

9:30–9:50

Till folkbildningens försvar

Folkbildning har varit en av det svenska samhällets starkaste sammanhållande krafter. Men dess roll har försvagats och i dag ser vi konsekvenserna, med minskad läsning och osäkerhet kring demokrati och samhällsvärden. **Sverker Sörlin** i samtal med **Karin Sarja**, docent och avdelningschef kyrkokansliet.

Medarrangör Natur & Kultur

Foto: Benjamin McAuley
Louise Penny

16:00–16:20

Den galna massan

Vem förtjänar att leva för att samhället ska blomstra? Frågan är först akademisk, men ställs på sin spets när ett mord suddar ut gränserna mellan gott och ont. En fråga som kryper obehagligt nära kriminalkommissarie Armand Gamache i Québec. **Louise Penny** i samtal med **Martin Modéus**, ärkebiskop.

Medarrangör Bokmässan

Samtalet sker på engelska

10:00–10:20

Kallet

När nazisterna i april 1940 ockuperar Norge tar sig flyktingar över gränsen och på fjällpensionatet vid Stora Blåsjön göms de som flytt. En verklighetsbaserad berättelse om den vanliga människan i de omvälvande händelsernas tid. **Anneli Jordahl** i samtal med **Anna Rikner**, programansvarig Se människan.

Medarrangör Norstedts

Foto: Märta Thäner
Soraya Bay

10:30–10:50

Ymnighetshornet

En hungrig besökare blir ofrivilligt del av ett konstverk. Kvinnor slåss för matkuponger i en slagsmålsklubb. Genom det tillspetsat vardagliga skildras en narcissistisk samtid, klass och kapital. **Soraya Bay** i samtal med **Lotta Fång**, präst Tyresö.

Medarrangör Wahlström & Widstrand

16:30–16:50

Varför lära?

Al söker information, analyserar, skriver texter och fattar beslut. Så varför ska vi överhuvudtaget lära oss något? Kunskap, kreativitet och kritiskt tänkande är en förutsättning både för vår egen demokrati och för att Al ska fungera. **Åsa Wikforss** i samtal med **Antje Jackelén**, ärkebiskop emerita.

Medarrangör Natur & Kultur

17:00–17:20

Vännen från Berlin

När Kerstin Lidelius får brev från mannen hon en gång älskat väcks minnen från kalla krigets Europa. Studentprotester, politisk kamp och sveket som ledde till Stasifångelse. En berättelse om kärlek och identitet. **Ingrid Hedström** i samtal med **Lotta Olsson**, litteraturkritiker och deckarexpert.

Medarrangör Piratförlaget

17:30–17:50

Sandor slash Ida – en chans till

Sandor och Ida är vuxna, med familjer och vardag. De har inte hörts på många år när Sandor plötsligt bestämmer sig för att ta kontakt. Det är något som gör att

Foto: Stefan Tell
Rihab Garci

11:00–11:20

Bara en sista rush bror

Det börjar som en Tiktok-trend och slutar med en skottlossning – och inget blir någonsin som förr. Om värdighet, motstånd och hopp och den existentiella kampen för att definiera sig själv bortom andras blickar. **Rihab Garci** i samtal med **Karin Rubenson**, präst och teologie doktor Göteborgs universitet.

Medarrangör Bonnier Fakta

11:30–11:50

De aningslösa

Tre berättelser om barnlängtan och kontroll över reproduktion, från nazismens mödrahem till dagens fertilitetsindustri. En bok om begär, makt, aningslöshet och människovärde. Vad är vi

det är just Ida han vill prata med. **Sara Kadefors** i samtal med **Johanna Svensson**, teologistuderande med kandidatexamen i litteraturvetenskap.

Medarrangör Bokförlaget Polaris

18:00–18:20

Sameproblemet

När mormor dör påbörjas en lång resa hem till familjen i Sápmi. På vägen väcks raseriet mot staten som gjort allt för att förneka henne en kultur, ett språk och en historia. Hon minns åhku och kampen som släktens kvinnor fört. **Kathrine Nedrejord** i samtal med **Maria Bergius**, präst Göteborg.

Medarrangör Tranan

18:30–18:50

Not Forever

Vänskap, livsglädje och passion, men också ängslighet och mycket sexism. 30 år senare återvänder Jonsson till det 90-tal han skildrade i kulturförklarade serieromanen *Hey Princess*. Nu ser han på sig själv och den tid han var ung i med nya ögon. **Mats Jonsson** i samtal med **Kristin Windolf**, präst och kultursekreterare kyrkokansliet.

Medarrangör Galago

beredda att göra för att nå våra mål? **Lotta Lundberg** i samtal med **Kerstin Dillmar**, präst Sigtunastiftelsen.

Medarrangörer Natur & Kultur och Sigtunastiftelsen

12:00–12:20

Folkvett

Vad det är som skaver i det moderna samspelet och hur beter vi oss egentligen mot varandra? En humoristisk blick på hur vi kan hålla ihop som människor, ta lite mer hänsyn och få lite vanligt folkvett – vad nu det är. **Niklas Källner** och **Kjell Eriksson** i samtal med **Susanne Olbing**, präst Göteborg.

Medarrangör Bonnier Fakta

12:30–12:50

Otilgänglighetens ö

1897 lyfter Andrées ballong mot Nordpolen. Två kvinnor, Gurli Linder och Anna Charlier, lämnas kvar på marken. En roman om kärlek, väntan och hemligheter i skuggan av en av historiens mest mytomspunna polarexpeditioner. **Malin Haawind** i samtal med **Kristin Windolf**, präst och kultursekreterare kyrkokansliet.

Medarrangör Piratförlaget

LÖRDAG 26/9

13:00–13:20

Hon jag en gång var

En personlig berättelse om cancer och världspolitik: från bröstcancer till akut leukemi, mitt i ett skakigt globalt läge. Om kampen för att leva när allt faller sönder, trots att hoppet och friheten känns allt avlägsnare. **Birgitta Ohlsson** i samtal med **Helle Klein**, direktor Sigtunastiftelsen.

Medarrangörer Bokförlaget Forum och Sigtunastiftelsen

13:30–13:50

Läsa liv

Från Jesus till Zlatan. Vår nyfikenhet på andra är gränslös, men vem får sin historia berättad och vad säger den om sin tid? Om biografins makt att forma sanning och tro, och om hur liv skildras, tolkas och används – historiskt och i dag. **Ingrid Elam** i samtal med **KG Hammar**, ärkebiskop emeritus.

Medarrangör Natur & Kultur

14:00–14:20

Minnets ärr

Barn ser. Flickan Ebba får bära de vuxnas minnen av Gestapo, flykten undan Röda armén och deportation till Sibirien. Hon är ”det svenska barnet” som ska skyddas, men både ser och hör allt som de vuxna döljer. **Ebba Witt-Brattström** i samtal med **Cecilia Uddén**, journalist och utrikeskorrespondent.

Medarrangör Historiska Media

14:30–14:50

De undanträngda

Vad händer när erfarenheter som länge trängts undan tas på allvar? Vilka sätt att tänka och vara har vi missat – och vad kan det förändra? Om kunskap, sinnlighet, miljö och möjligheten att leva och vara människa på andra sätt. **Jonna Bornemark** i samtal med **Antje Jackelén**, ärkebiskop emerita.

Medarrangör Volante

15:00–15:20

Sanningen har inget slut

Den psykologiska spänningsromanens okrönte drottning utforskar ett mord i Cornwall, där Thomas Lynley och Barbara Havers av en slump befinner sig. Gruvdrift och familjehemligheter, där alla verkar ha mer än vanligt att dölja. **Elizabeth George** i samtal med **Ulf Sjögren**, präst Göteborg.

Medarrangör Norstedts

Samtalet sker på engelska

15:30–15:50

Judas hågkomster

Den äldre Judas vill berätta sin historia för att bevara minnet av sin mästare. De som följer honom är nästan alla borta, mördade för att ha fört vidare hans budskap. Kvar finns Judas, för vem känner igen den som sägs vara död? **Niklas Rådström** i samtal med **Ulrica Fritzson**, biskop Skara.

Medarrangör Albert Bonniers Förlag

16:00–16:20

Det underjordiska biblioteket

En kvinna vandrar genom ett ödelagt landskap i en nära framtid tillsammans med andra överlevande efter en namnlös katastrof. Om sorg och mänskliga prövningar, men också om kärlek och hemhörighet i en yttersta tid. **Hanna Nordenhök** i samtal med **Maria Essunger**, docent Uppsala universitet.

Medarrangör Wahlström & Widstrand

16:30–16:50

Den oduglige

Einar i Ängen, eller Tos-Einar som han kallas i byn i Småland, är en bortkommen sörpling som aldrig flyttat hemifrån, men nu måste hitta sin egen väg. Ett gripande porträtt av en ensam människa och hans längtan efter att bli sedd. **Tomas Bannerhed** i samtal med **Susanne Olbing**, präst Göteborg.

Medarrangör Norstedts

17:00–17:20

Var i mig

Hur kan vi förstå begrepp som Gud, Kristus och Anden om vi befinner oss utanför kyrkans krets? Utifrån personliga erfarenheter reflekterar Ingemarsson över hur vi kan hantera tillit, tvivel och oro i vår vardag. **Kajsa Inge-marsson** i samtal med **Joachim Berner**, författare och tidigare chefredaktör.

Medarrangör LB Förlag

17:30–17:50

Sverigefamiljen

Via Finland, Sverige till det globala syd. Ett sekel av kvinnors erfarenheter knyts samman och synliggör hur klass, arbete och tillhörighet formas och omformas över tid. Om bildning och att försöka förstå sig själv genom historien om andra människors liv. **Susanna Alakoski** i samtal med **Anders Claesson**, kultur- och bibliotekschef Sigtunastiftelsen.

Medarrangörer Natur & Kultur och Sigtunastiftelsen

TIPS PÅ ANDRA SCENER

16:00–16:45

Deckare, mer än våld och död i sal F5

Deckarförfattaren **Louise Penny** i samtal med ärkebiskop **Martin Modéus**.

Seminariekort krävs.

Få en bok – stöd andra

Hope for Roman hjälper utsatta romska barn och deras familjer att ta sig ur akut fattigdom i staden Roman i Rumänien. Vid Se människan-scenen finns ett bokbord där det samlas in pengar till den ideella föreningen. Ta en bok och skänk valfri summa.

Miljödiplomerat event

Se människan är sedan 2019 ett miljödiplomerat event och klimatkompenserar alla resor. Allt kaffe kommer från Se människans samarbetspartner Sackeus och är ekologiskt och Fairtrade-certifierat.

Act Svenska kyrkan

Globalt arbete för en bättre värld är Act Svenska kyrkans uppgift. Vill du veta mer, besök Act Svenska kyrkans monter, som ligger i direkt anslutning till Se människan-området.

SÖNDAG 27/9

9:15–9:25

Upplyst sten: 2023–2026

Vad innebär det att vara en människa, i en tid då brott mot mänskligheten ständigt pågår och återupprepas inför allas ögon? I sin morgonmeditation funderar **Johannes Anyuru** över vad det innebär att vara författare när språket inte räcker till.

Medarrangör Norstedts

9:30–9:50

Maykas gröna kök

Det gröna köket möter tusenåriga traditioner i denna veganska kokbok med fastan i fokus. Moderna rätter möter assyriska och syrianska traditioner och visar på maten som bärare av kultur, tro, gemenskap och en bro mellan generationer. **Mayka Gulo** i samtal med **Joakim Hagerius**, präst Göteborg.

Medarrangör Libris

10:00–10:20

Inkott ruda

I ett kammarspel på prosa för tre roller skriver Östergren en mänsklig komedi om vad som egentligen konstituerar en människa. En roman om det vi dagligen slänger oss med i form av begreppet AI, mötet mellan maskin och människa. **Klas Östergren** i samtal med **Marjut Ervasti**, präst Stallarholmen.

Medarrangör Bokförlaget Polaris

10:30–10:50

Mjuk makt

Om makt, identitet och vad som formar vår bild av världen i en ny global maktkamp. Här utforskas hur kultur, idéer och värderingar blivit avgörande i världspolitiken. Så vad är det som definierar oss? **Martin Gelin** i samtal med **Anders Kompass**, tidigare ambassadör och ämbetsman inom FN.

Medarrangör Volante

11:00–11:20

För ni älskar mig väldigt mycket

En diktsamling om viljan att förstå – och rädslan för att faktiskt göra det. I tvekan och friktionen uppstår det levande. Det är sprickorna som är själva ljusinsläppet. En bok för den som inte söker svar, utan något som känns. **Nina Hemmingsson** i samtal med **Fredrik Ivarsson**, stiftsprost Göteborg.

Medarrangör Kaunitz-Olsson

11:30–11:50

Kejsarens ansikte

När pojken Antinous möter kejsar Hadrianus förändras allt. En relation inleds, lika öm som våldsam, där gränserna mellan kärlek och kontroll suddas ut. Men i en värld där lojalitet, makt och skönhet ständigt omförhandlas är deras tid utmärkt. **Elin Boardy** i samtal med **Birgitta Westlin**, präst Öckerö.

Medarrangör Romanus & Selling

12:00–12:20

Ett osnyggt djur

Under en klostervistelse söker Berner svar på frågor han ställt sig i hela sitt liv. Om manlighet, andlighet och fåfänga. Hur ska man vara mot andra? Hur ska man vara mot sig själv? **Joachim Berner** i samtal med **Elisabet Pettersson**, psykoterapeut och chef prästprogrammet Uppsala.

Medarrangör Kaunitz-Olsson

12:30–12:50

Mina liv

Sex och relationer. Utan sexologen Malena Ivarsson hade den offentliga debatten på 1980-talet varit betydligt mindre öppen. Hon pratade om det som många inte hade ord för, men behövde veta. En biografi om att försökas med alla sina sidor.

Malena Ivarsson i samtal med **Ulf Sjögren**, präst Göteborg.

Medarrangör Bokförlaget Polaris

13:00–13:20

Två pojkar

I väntan på en levertransplantation börjar Ekström undersöka exakt vad som hände när hans barndomsvän dog i en olycka som tolvåring. En personlig berättelse om sorg, skuld och att leva vidare med känslan av att bära två pojkars liv. **Andreas Ekström** i samtal med **Gudmund Erling**, kriminalvårdspräst Göteborg.

Medarrangör Weyler

13:30–13:50

Inte din statsminister

Efter massmordet på SFI-skolan Campus Risberg ska bedyrades snabbt att dådet inte var ideologiskt. På vilken grund var oklart. Om svensk rasism och att vara utsatt för våld medan statsministern skyller på de utsatta. **Nicolas Lunabba** i samtal med **Jakob Wirén**, ärkebiskopens teologiska sekreterare.

Medarrangör Ordfront

14:00–14:20

Jag går min väg

Om pojken från Borlänge som gav sig ut i världen, med kärleken till musiken som följeslagare och guide. Där väntade en del triumfer och ungefär lika många nederlag – alltid i en rastlös jakt på drömmarnas land. **Viktor Norén** i samtal med **Irma Schultz**, kultur- och samordnare Stockholm.

Medarrangör Mondial

14:30–14:50

Det jag vet om dig

Förbjuden kärlek och queer åtrå i det franskspråkiga Kairo, i en familj av levantinska kristna påverkade av nationaliseringen. En familj i förfall, ett samhälle i förändring och en man på jakt efter sitt sanna jag. **Éric Chacour** i samtal med **Cecilia Uddén**, journalist och utrikeskorrespondent.

Medarrangör Råmus

Samtalet sker på engelska

15:00–15:20

Det som en gång var eld

Barn som riskerar fängelse från 13 års ålder och rättsprocesser som sällan leder till förändring. En polisrapport där det står: ”gärningsmannen fördes till Astrid Lindgrens barnsjukhus”. Vad gör det med en försvarsadvokats själ? **Viktor Banke** i

samtal med **Gudmund Erling**, kriminalvårdspräst Göteborg.

Medarrangör Albert Bonniers Förlag

15:30–15:50

Rotskott från paradiset

När blir skönhet ett hot? Lupiner, syrener och jättebalsaminer är inte bara älskade trädgårdsväxter utan symboler för artdöd, kolonialism och människans sätt att forma naturen. Om invasiva växter, i historiskt perspektiv och i dag. **Göran Greider** i samtal med **Marjut Ervasti**, präst Stal-larholmen.

Medarrangör Bonnier Fakta

16:00–16:20

Ultravåld

En roman om arv, trauma, lojalitet och att bryta mönster. Om syskonskapets band och föräldrar som går bärsärkagång. Om skillnaden mellan att rädda någon och att förgöra någon. Om skönhet och våld i stället för försoning. **Tone Schunnesson** i samtal med **Fanny Bäckman Wingborg**, teolog.

Medarrangör Norstedts

16:30–16:50

Judas

En humoristisk och smärtsamt ärlig dagboksroman om kärlek, skuld och relationer, och om vad som händer när vi inte är de människor vi vill vara. Vad händer när självbild och handling inte alltid går ihop? Vilket ansvar har vi? **Amanda Romare** i samtal med **KG Hammar**, ärkebiskop emeritus.

Medarrangör Natur & Kultur

TIPS PÅ ANDRA SCENER

10:00–10:50

Barnens gudstjänst i Lilla livsrummet (A01:02)

11:00–12:00

Litterär gudstjänst om att vara människa i sal H1

Med författarna **Agnes Lidbeck** och **Ludvig Lindelöf**, präst **Lars Björksell** och **MiMa**-kören under ledning av **Marita Björck**. *Arrangörer Svenska kyrkan Se människan, Albert Bonniers Förlag och Verbum*

Lilla livsrummet – barnens egen plats på Bokmässan

Att prata med barn om döden och andra existentiella frågor kan upplevas som svårt. I Lilla livsrummet på Bokmässans barnområde kan besökarna närma sig de stora existentiella frågorna på ett tryggt och lekfullt sätt. Här anordnas programpunkter som *Får man leka med döden?*, *Biskopar läser för barn* och *Barnens gudstjänst*. Lilla livsrummet är ett nytt samarbete mellan Göteborgs stift och Barnens Katedral Masthuggskyrkan Göteborg.

Lilla livsrummet finns på plan 1 på Bokmässans barnområde, bredvid Pannkakskaféet, monternummer A01:02, och välkomnar alla barn och deras vuxna.

För mer information:

Foto: Kristin Lidell